

Protocol Sociale Veiligheid

Opgesteld door: SEO- werkgroep (Coördinatie Jantine Wiersma)

Datum opstellen: juni 2023

Geldig tot: juni 2024

Besproken Team/ MT: september 2023

Goedgekeurd/ besproken:

Evaluatie:

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Sociale veiligheid	4
Definitie sociale veiligheid	4
Preventieve maatregelen	5
Leyenburgeraanpak	5
Time-in/ Time-out protocol	6
Curatieve maatregelen	7
Signalering	7
Wat is pesten of plagen?	7
Stappenplan:	8
Gesprekken met ouders	9
Gedragsspecialist	9
Plaatsing in andere groep	9
Externe hulp	9
Schorsing en verwijdering	9
Groepsvorming	9
Kwink	10
Gouden Weken	10
Zilveren Weken	11
Sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem: 'Op school'	11
Leerling in beeld	11
Sometics	11
Tevredenheidsmeter	12
Gedragsspecialist	12
Sociale media	12
Bijlage 1: Aanpak bij pesten	14
Plan van aanpak voor de leraren:	14
Bijlage 2 Schematisch stappenplan bij pesten	16
Bijlage 3 Protocol Time in/out	17
Time-in/ Time-out protocol.....	17
Verschil tussen time-in en time-out:.....	17

Inleiding

Sinds augustus 2015 is in Nederland de wet 'Veiligheid op school' van kracht (OC&W, z.d.). Scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn verplicht beleid op het gebied van sociale veiligheid te formuleren en uit te voeren, een aanspreekpunt te hebben voor dit beleid en voor het melden van onveilige situaties, en de veiligheid van leerlingen jaarlijks te monitoren. In het kader van sociale veiligheid wordt ook het belang van gesprekken in de klas over moeilijke thema's benadrukt (Stichting School en Veiligheid, 2016).

Sociale veiligheid

Ieder kind heeft recht op een fijne en veilige schooltijd. Met behulp van dit protocol zorgen wij ervoor dat de Leyenburgschool een sociaal veilige school is, voor alle leerlingen, leerkrachten en ouders. Dit protocol toont wat wij op school doen om een veilig, pedagogisch klimaat te verzorgen voor iedereen.

Definitie sociale veiligheid

‘Vertrouwen in zichzelf en in anderen in een situatie, dat in interacties een wederzijdse verbondenheid (namelijk als mens met gelijke basisbehoeften) wordt gerespecteerd’ (Broersen et al. 2015).

De volgende uitgangspunten hanteren wij om een sociaal, veilige school te zijn:

- De kinderen gaan met plezier naar school en voelen zich veilig bij ons. Leerkrachten en leerlingen werken samen aan een prettige sfeer in de groep. Wij gaan met de leerlingen en ouders om op basis van wederzijds respect. Leerkrachten, leerlingen en ouders proberen, ieder met hun eigen verantwoordelijkheid, het maximale te investeren in een goede en open sfeer. We houden ons allemaal aan de 5 gedragsverwachtingen (zie figuur 2) en spreken elkaar hierop aan.
- De leerkrachten ondersteunen, begeleiden en stimuleren de leerlingen bij hun ontwikkeling, zowel op cognitief als sociaal gebied.
- Samenwerking tussen de school, de ouders en de leerlingen is van groot belang. Daarom vinden wij ouderbetrokkenheid heel belangrijk.
- Het team is alert op pesten en discriminatie onder schooltijd. Wij proberen met de lessen en gedragsverwachtingen preventief op te treden, om pesten en discriminatie te voorkomen. Indien er sprake van is wordt er opgetreden om de situatie te stoppen en op te lossen.
- Structuur, regelmaat en rust geven duidelijkheid en ruimte bij het opvoeden en opgroeien. Ook op school leren wij de kinderen dat er gedragsverwachtingen zijn en daar hebben we schoolbreed afspraken over. We hanteren hierbij de 5 gedragsverwachtingen aan de hand van onze 3 kernwaarden. En oefenen dit aan de hand van onder andere Kwinklessen.

Figuur 1

Preventieve maatregelen

Wij werken preventief aan het behouden van sociale veiligheid. Hieronder wordt uiteengezet hoe wij dit aanpakken.

Leyenburgeraanpak

Op onze school wordt gewerkt vanuit de visie van Schoolwide Positive Behavior Support (SWPBS).

Schoolwide Positive Behavior Support is gericht op het bevorderen van sociaal gedrag en het verminderen van gedragsproblemen bij leerlingen.

Vanuit de vijf pijlers van SWPBS hebben wij onze eigen Leyenburgeraanpak opgebouwd:

1. Wij werken vanuit gezamenlijk geformuleerde schoolbrede waarden.
2. Wij richten ons op het voorkomen van probleemgedrag.
3. De school zet gedragsinterventies voor leerlingen in op basis van verzamelde gegevens over gedrag.
4. Wij hebben gezamenlijke verwachtingen geformuleerd over welk gedrag wij van de leerlingen willen zien op de verschillende plekken in en om onze school. Deze gedragsverwachtingen worden visueel gemaakt, actief aangeleerd en systematisch positief bekrachtigd in de vorm van duimen en groepsbeloningen. Alle leerlingen krijgen lessen in goed gedrag in het kader van pestpreventie. Deze vormen een integraal onderdeel van de SWPBS-aanpak.
5. Wij werken actief samen met zorginstellingen en ouders.

Wij spreken niet over regels maar hebben het over gedragsverwachtingen. Schoolbreed hebben wij de volgende 5 gedragsverwachtingen die overal in de school zichtbaar zijn.

Zo gaan we met elkaar om:

Ik ga beleefd en netjes met anderen om.

Ik doe alleen bij een ander wat ik zelf fijn vind.

Ik ga netjes om met de spullen van mezelf en van anderen.

Ik wacht met praten tot ik aan de beurt ben.

Ik ben onder schooltijd stil op de gang en loop rustig.

verantwoordelijkheid - veiligheid - respect

Figuur 2

De reactieprocedure is een interventie bij ongewenst gedrag en kleine overtredingen die vaak tijdelijk van aard zijn, door verandering in thuissituatie, groepsdynamiek of welbevinden van de leerling/ groep.

80-90% van de leerlingen zit in het groene gedeelte van de piramide (figuur 3) en houdt zich over het algemeen aan de gedragsverwachtingen die wij op school geformuleerd hebben. Het kan zijn dat een leerling tijdelijk naar het gele gedeelte van de piramide verschuift, omdat het zich niet aan een gedragsverwachting houdt. Als een leerling een gedragsverwachting niet na komt, is het van belang dat de leerling door middel van de reactieprocedure weer naar het groene gedeelte van de piramide verschuift.

Figuur 3: *Onderwijspiramidemodel Leyenburgaanpak*

Time-in/ Time-out protocol

Bij onze Leyenburgaanpak hoort het Time-in/ Time-out protocol (voor het volledige protocol, zie bijlage 3). Wanneer leerlingen zich niet aan de afgesproken gedragsverwachtingen en gedragsregels van de school en klas houden, leidt dit tot onwerkbare en/of onveilige situaties voor leerlingen, teamleden, de klas en de school. Dit protocol geldt voor de leerlingen die tussen het groene en gele gedeelte van het onderwijspiramidemodel bewegen of in het gele gedeelte van het onderwijspiramidemodel (zie figuur 3) zitten. Ook bij pestgedrag wordt dit protocol ingezet (voor het volledige protocol, zie bijlage 3).

Curatieve maatregelen

Soms zijn er ook curatieve maatregelen nodig in bepaalde situaties.

Signalering

De curatieve aanpak begint bij signalering. Dit kan door leerkrachten die pestgedrag constateren, ouders of leerlingen zelf. Indien hier mogelijk sprake van is, zal er altijd een gesprek volgen met alle partijen. Kinderen kunnen in conflict zijn of ruzie maken. Dit hoort bij het leren grenzen stellen. Om te weten of het daadwerkelijk om pesten gaat is het belangrijk op de volgende signalen te letten:

- Gebeurt het met opzet? (*intentioneel*)
- Kan het slachtoffer zich verdedigen? (*machtsverschil*)
- Hoe erg wordt het ervaren? (*intensiteit*)
- Gebeurt het steeds opnieuw? (*herhaaldelijk*)

Wat is pesten of plagen?

Definitie: 'Een fysieke, verbale of psychologische aanval of intimidatie met de *intentie* om de ander te kwetsen of bang te maken. Er is sprake van een psychologisch en/of fysiek *machtsverschil* tussen de dader en het slachtoffer en er is sprake van *herhaalde incidenten* tussen dezelfde leerlingen gedurende een langere periode.' (bron Nivoz)

Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen, plagen is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer dezelfde persoon is aan de beurt. Het gebeurt niet structureel. Plagen is ook meestal één tegen één en is makkelijk te stoppen. Het is niet zo dat je met plagen niet op hoeft te letten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de ontvanger het niet meer leuk vindt. En dan is het pesten geworden.

Bij pesten is de sfeer juist niet positief en er is vaak sprake van meer tegen één. Er is sprake van een machtsverschil, het slachtoffer is niet in staat tegen de sterkere partij (pestkop met meelopers) te verweren. Pesten is altijd gemeen bedoeld en het kan niet in je eentje worden gestopt. Bij pesten gaat het doorgaans om herhaald gedrag. Toch kan ook een eenmalige gebeurtenis een grote impact hebben op het slachtoffer. De gepeste kan namelijk gebukt gaan onder de impliciete dreiging dat het pesten opnieuw zal gebeuren. Hij of zij wordt dan bang of leert juist om bang te zijn. Ook de duur van de pesterijen verschilt. Soms vinden ze plaats over een korte periode, soms houden ze een langere periode aan. Hoe dan ook: in veel gevallen zijn ze gepland en systematisch.

Bijlage L

Plagen of pesten?

Pesten is geen grapje!
Er is een groot verschil tussen plagen en pesten.

Plagen

Het gebeurt af en toe.
Iedereen is gelijk.
Eerst plaagt de één en dan de ander weer.
Het is voor de lol en nooit gemeen.
Je kunt zeggen als het niet meer leuk is.
Het is leuk voor iedereen.

Pesten

Het gebeurt vaak en lang.
Eén of meer kinderen spelen de baas.
Gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer.
Het is gemeen bedoeld en moeilijk te stoppen.
Voor de één is het 'leuk',
maar voor de ander niet.

Plagen

Het gebeurt af en toe.
Iedereen is gelijk.
Eerst plaagt de één en dan de ander weer.
Het is voor de lol en nooit gemeen.
Je kunt zeggen als het niet meer leuk is.
Het is leuk voor iedereen.

Pesten

Het gebeurt vaak en lang.
Eén of meer kinderen spelen de baas.
Gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer.
Het is gemeen bedoeld en moeilijk te stoppen.
Voor de één is het 'leuk',
maar voor de ander niet.

<https://www.stoppestennu.nl/wat-het-verschil-tussen-plagen-en-pesten-kenniscentrum-pesten>

Stappenplan:

Allereerst is het van groot belang het slachtoffer te laten weten dat hij serieus genomen wordt en dat de leerkracht bescherming biedt, zodat de gepeste leerling zich veilig blijft voelen. Het kind moet ondersteuning krijgen om sterk in zijn schoenen te kunnen staan in verschillende situaties. Zo leert het kind zich staande te houden in onze maatschappij.

Bij de pester(s) en meelopers is het van belang de zogeheten 'No blame approach' toe te passen.

1. De leerkracht maakt het probleem duidelijk en legt aan de daders uit hoe het slachtoffer zich voelt. Hierbij worden geen verwijten gemaakt. Als leerlingen vertellen wat er gebeurd is, laat de leerkracht merken het verhaal te horen maar gaat hier nauwelijks op in. Het doel van het gesprek is dat zij begrijpen hoe het gepeste kind zich voelt.
2. Hoewel er geen beschuldigingen worden geuit, benadrukt de leerkracht dat de kinderen er verantwoordelijk voor zijn dat het slachtoffer zich weer goed gaat voelen.

3. Aan de betrokken kinderen wordt één voor één gevraagd welke ideeën zij hebben om het slachtoffer te helpen, zodat het zich weer fijn en veilig voelt in de klas en op school. De leerkracht bekrachtigt deze ideeën positief.
4. De leerkracht draagt de verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen over aan de daders. Er wordt direct een vervolgspraak gemaakt, waarin wordt besproken wat er veranderd is.
5. Evaluatie: met elk kind wordt afzonderlijk gesproken hoe het nu gaat. Zo krijgen de leerlingen inzicht in de veranderingen. *Zie bijlage 1: voor handelen leerkracht*

Gesprekken met ouders

Ouders van het slachtoffer, de pester(s) en de meelopers worden op gesprek gevraagd. Individueel of gezamenlijk. Een goede samenwerking tussen alle partijen is zeer belangrijk.

Gedragsspecialist

Bij de gedragsspecialist kan het gepeste kind werken aan zijn grondhouding. Samen met de gedragsspecialist kan er gewerkt worden aan verbale en non-verbale communicatie, positief zelfbeeld en gevoel van eigenwaarde.

Plaatsing in andere groep

Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een kind in een andere groep te plaatsen, binnen de school. De groep wordt beschermd tegen de leerling die pest.

Externe hulp

Mochten bovenstaande maatregelen onvoldoende resultaat geven, kan er meer aan de hand zijn dan alleen pesten. Op dat moment kan externe hulp worden ingezet. Hierbij kan gedacht worden aan SMW, HCO, De Loodsboot of het CJG.

Schorsing en verwijdering

In extreme gevallen wordt een kind geschorst of verwijderd (zie protocol schorsing en verwijdering)

- School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die dit ernstig belemmeren.
- School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.

Groepsvorming

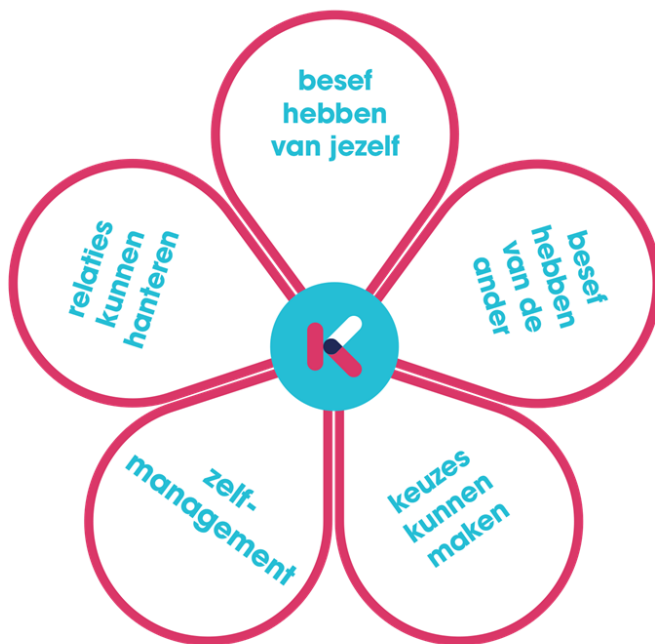
Op onze school wordt het hele jaar gewerkt aan groepsvorming. De manier waarop hiermee gewerkt wordt passen we aan, aan het leerjaar. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende coöperatieve werkvormen. Waardoor de kinderen binnen de klas in verschillende samenstellingen en situaties elkaar leren kennen en leren samenwerken. Hieronder staat wat we onder andere allemaal doen aan de groepsvorming:

Kwink

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep. Deze methode sluit goed aan bij de principes van PBS (Positive Behavior Support).

Kwink is geïnspireerd op het boek 'Groepsplan Gedrag, planmatig werken aan passend onderwijs' van dr. Kees van Overveld.

In het figuur hier onder staan de competenties waaraan Kwink werkt:

<https://www.kwinkopschool.nl/wat-is-kwink/daarom-kwink>

Gouden Weken

Een goed begin is het halve werk! Deze uitdrukking past goed bij het begin van het schooljaar, dit noemen we de Gouden Weken. Deze weken worden ingezet om extra te werken aan de interactie tussen leerkrachten en leerlingen (onderling) en zo te zorgen voor een fijne sfeer. De Gouden Weken gaan direct na de zomervakantie van start en duren tot ongeveer de herfstvakantie. In deze weken ligt het accent op groepsvormende activiteiten.

Bron: De Gouden Weken 2.0: Boaz Bijleveld

Zilveren Weken

De Zilveren Weken is de naam voor de periode na de kerstvakantie, grofweg halverwege het schooljaar. Het onderhouden van je groep is natuurlijk een continu proces en na een pauze kan het fijn zijn om jouw groep weer een oppepper te geven. Bepaalde afspraken versloffen of zijn minder relevant of handig gebleken. Er kunnen verschuivingen binnen of voor de groep plaats hebben gevonden, op misschien is er sprake geweest van een periode met afwisseling tussen thuis- en fysiek onderwijs. Dergelijke omstandigheden hebben invloed op de sfeer in de groep en daarmee op het taakgericht werken en dus op de resultaten.

De Zilveren Weken periode is bij uitstek geschikt om terug te kijken en vooruit te kijken. Deze weken staan in het teken van meer doen van wat werkt, en dat wat niet werkt anders te doen of achterwege te laten. Er is weliswaar ruimte voor een hernieuwde kennismaking, maar de groep staat. *Bron: De Zilveren Weken: Boaz Bijleveld*

Sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem: 'Op school'

Op school is een sociaal- emotioneel leerlingvolgsysteem dat op een transparante, periodieke, handelingsgerichte wijze de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen volgt. Het invullen van de screeningslijst per leerling geeft zicht op het welbevinden van de leerlingen, wat de sociale veiligheid vergroot. Bij leerlingen waarvan uit de screening een reden tot actie blijkt, worden besproken in de groeps- en leerlingbespreking. Hierbij kan de keuze worden gemaakt om een individueel handelingsplan voor een leerling op te stellen. Er wordt een plan op maat gemaakt waaraan leerling en leerkracht, in samenspraak, de komende 8 - 10 weken gaan werken. Na 8- 10 weken wordt het handelingsplan geëvalueerd. Na de evaluatie wordt het plan gesloten als de leerling de sociale vaardigheden heeft aangeleerd die hij nodig heeft en hij deze kan toepassen. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan ervoor gekozen worden (indien nodig) het plan aan te passen of te verlengen voor een nieuwe periode van wederom 8-10 weken. In het schooljaar 2023-2024 zullen de kleutergroepen hiermee werken.

Leerling in beeld

Vanaf schooljaar 2023-2024 zal de school overstappen naar een nieuw leerlingvolgsysteem voor de groepen 3 t/m 8. Dit leerlingvolgsysteem biedt de mogelijkheid aan leerkracht en leerling om vragenlijsten in te vullen, die een beeld geven van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Meer informatie over dit leerlingvolgsysteem is te vinden op:

<https://www.cito.nl/onderwijs/primair-onderwijs/lvs-leerling-in-beeld/sociaal-emotioneel-functioneren>

Sometics

Sometics maakt het mogelijk om sociale verbindingen en relaties die in de groep spelen zichtbaar te maken. Heldere rapportages geven de totale groepscohesie en onderlinge aantrekking en afstoting tussen groepsleden weer. Wie zijn populair in de groep, wie vallen buiten de groep? Sometics geeft inzicht in de groepsstructuur op grond van gerichte vragen. Via diverse modellen (gebaseerd op het sociogram) wordt de groep vervolgens geanalyseerd. Meer informatie hierover is te vinden op:

<https://www.sometics.com/nl/sociogram#:~:text=Sociogram.nl%20is%20vernieuwd%20en,e n%20afstoting%20tussen%20groepsleden%20weer.>

Tevredenheidsmeter

Met de Vensters-vragenlijst onderzoeken wij tevredenheid én sociale veiligheid, en voldoen wij aan de monitoringsplicht sociale veiligheid, welke verplicht is vanuit de PO-raad.

De leerlingen vullen zelf een vragenlijst in over hoe sociaal veilig zij zich in de groep en op school voelen. De uitkomsten van het onderzoek helpen om inzicht te krijgen in de ervaringen van de leerlingen en de aantasting van de fysieke en de ervaren veiligheid.

Het rapport is onderverdeeld in vier categorieën:

- Welbevinden
- Ervaren van sociale veiligheid
- Aantasting van sociale veiligheid
- Tevredenheid

Over elk van de vier categorieën wordt een gemiddeld cijfer berekend.

De uitslagen van de tests worden besproken in de groeps- leerlingbespreking.

Ook wordt er een analyse op schoolniveau gemaakt, die door de werkgroep Sociaal Emotionele Ontwikkeling wordt bekeken en waaruit een actieplan voor het volgende schooljaar vloeit, om zo de fysieke en sociale veiligheid te verbeteren en te waarborgen.

Gedragsspecialist

Op de Leyenburgschool hebben wij een gedragsspecialist, dit is Marleen Poleij. De gedragsspecialist is er voor leerlingen, leerkrachten en ouders die ondersteuning nodig hebben op het gebied van:

- Sociale veiligheid
- Groepsdynamiek
- Interventies op gedrag
- Coaching voor leerlingen en leerkrachten
- Aanleren van sociale vaardigheden
- Psycho- educatie
- Opvoeding

Naar aanleiding van de groeps- en leerlingbespreking met de intern begeleider, of individuele gesprekken met directie of intern begeleider, wordt de gedragsspecialist ingezet.

Sociale media

Het gebruik van internet en sociale media is niet meer weg te denken in het dagelijks leven van tegenwoordig. Thuis, onderweg en ook op school hebben we hiermee te maken. Naast het onderwijzen van de kinderen in basisvakken en omgang met elkaar is er binnen onze school ook aandacht voor de omgang met internet en sociale media.

Sociale media is een erg complex onderwerp, omdat leerlingen zich buiten school veel bezighouden hiermee. Binnen school mag er geen gebruikt gemaakt worden van mobieltjes. Op de Leyenburgschool geldt de afspraak: Zodra de kinderen op het schoolterrein zijn, wordt de mobiele telefoon niet meer gebruikt. Eenmaal in de klas moeten de kinderen mobiele telefoons plaatsen in de daarvoor bestemde kluis.

In de klas wordt wel gebruik gemaakt van computer en iPad. Deze worden alleen ingezet als informatiebron bij de lessen. Op school kunnen we hier zicht op houden en hebben we duidelijke richtlijnen rondom het gebruik van mobiele telefoons. Echter gebeurt er buiten school van alles op sociale media. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van sociale media is een belangrijke kwestie. Vanuit huis wordt verwacht dat ouders zicht hebben op het sociale mediagedrag van hun kind. Ook op school willen we de kinderen leren sociale media op een positieve manier te gebruiken maar ook te waarschuwen voor de gevaren ervan. Essentieel is dat de kinderen gedragsregels en fatsoensnormen leren kennen die ze hanteren bij het gebruik van sociale media. Op dit moment zijn we als team bezig een duidelijke visie hierover op te stellen en dit vast te leggen in een protocol mediawijsheid.

Wat we op dit moment al wel doen aan mediawijsheid is het volgende:

- Wij doen mee aan Mediamasters tijdens de week van Mediawijsheid met de groepen 7 & 8
- Dit schooljaar zorgen wij voor een ouderbijeenkomst Sociale Media (wordt verzorgd door Voorlichting op Scholen).
- De leerkrachten hebben een teamtraining Sociale Media gevolgd.
- De leerlingen van groep 5 t/m 8 krijgen dit schooljaar Mediawijsheid lessen van Voorlichting op Scholen.

Bijlage 1: Aanpak bij pesten

Duidelijk en tijdig contact met de ouders blijft altijd belangrijk. Daarnaast aangeven wat het plan van aanpak is en uitspreken wat van de ouders verwacht wordt en dat ze de aanpak van school ondersteunen en er thuis ook mee aan de slag gaan;

De school heeft een vertrouwenspersoon, Karin Simonetti, deze kan ingeschakeld worden wanneer het plan van aanpak niet het gewenste resultaat oplevert. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, een andere deskundige raadplegen en het bevoegd gezag adviseren teneinde toch tot een oplossing te komen.

Plan van aanpak voor de leraren:

1. De leerkrachten en IB-ers bekijken tijdens de groepsbespreking twee keer per jaar de uitkomst van het SEO-leerlingvolgsysteem en bespreken dit. Daarnaast hebben we aan het begin van het jaar een groepsbespreking over de sociaal-emotionele staat van de groep. Dit kan als vertrekpunt gezien worden voor een interventie op groepsdynamisch niveau.

2. De gedragsverwachtingen in de klas worden aan het begin van het schooljaar samen met de leerlingen gemaakt. De gedragsverwachtingen vanuit de Leyenburgaanpak worden op een duidelijk zichtbare plaats in de klas en in de school opgehangen. De leerlingen kunnen hierop worden aangesproken door zowel de leerkracht als door medeleerlingen;

3. De gedragsverwachtingen zijn een terugkerend onderdeel in verschillende lessituaties.

4. De leerlingen wordt duidelijk gemaakt, dat als zij geconfronteerd worden met gedrag dat zij als niet prettig ervaren, dit kunnen melden aan de leerkracht. Dit is geen klikken. Ook leerlingen die getuige zijn van dit gedrag kunnen dit melden;

5. Indien er sprake is van pestgedrag dient de leerkracht het volgende te doen:

- De leerkracht neemt het probleem serieus;
- Er wordt een gesprek gevoerd met het slachtoffer;
- Er wordt een gesprek gevoerd met de pester;
- Er wordt een gesprek gevoerd met de omstanders;
- Verslaggeving van de aanpak en/of afspraken;
- Actief toezien en handelen;
- Collega's informeren, zodat er een samenwerking ontstaat in actief toezien en handelen;
- De leerkracht informeert de ouders van de gepeste en de pester hierover. Samen wordt gezocht naar een oplossing.

6. Bij ernstig en/of steeds terugkerend pestgedrag wordt de directeur op de hoogte gesteld. Tevens worden de ouders van het gepeste kind op de hoogte gesteld;

7. Er is een plan van aanpak opgesteld en er wordt duidelijk gesteld wie hier deel van uit maakt. Er is een duidelijk doel en tijdspad;

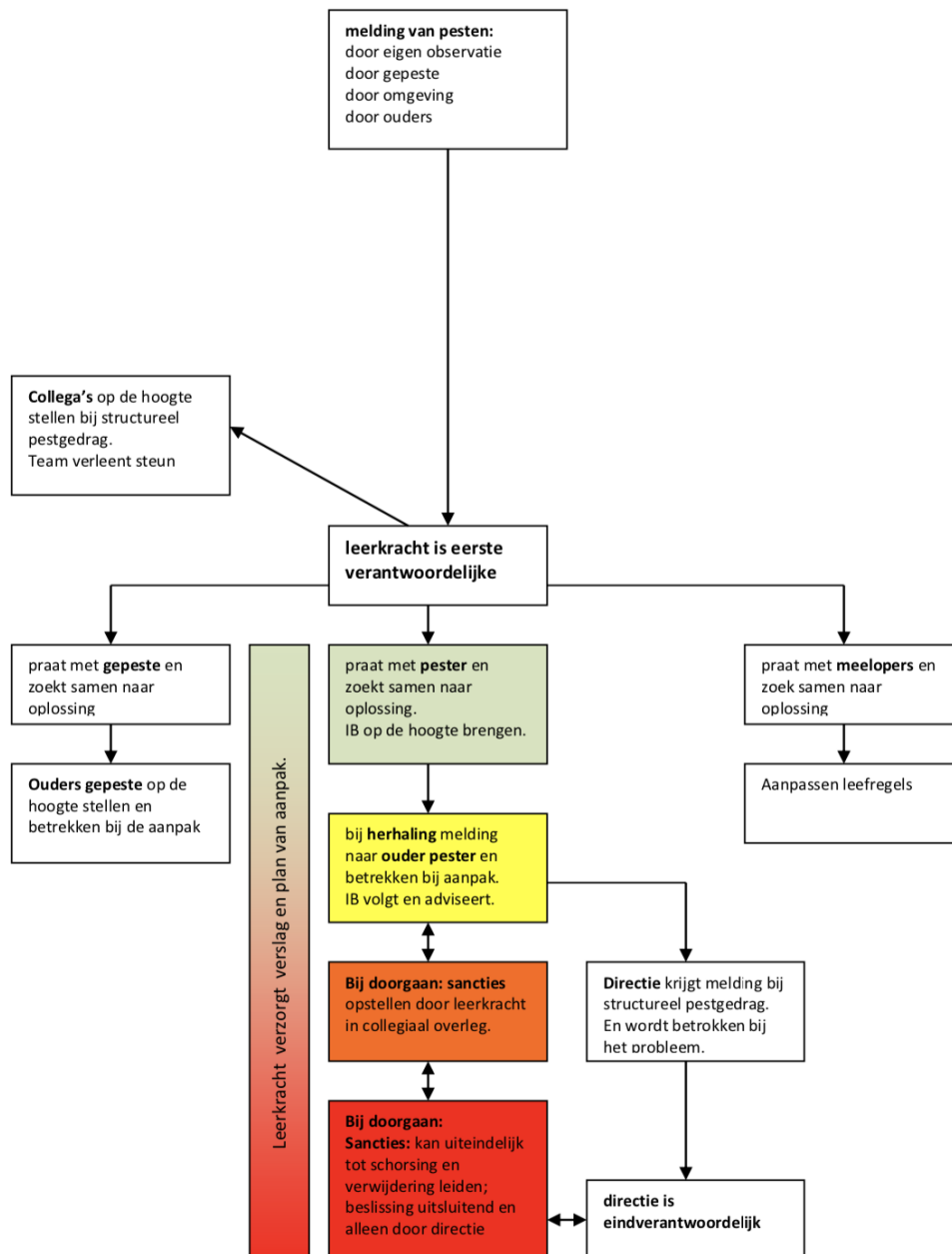
8. Wanneer na waarschuwen en informeren van de ouders, een kind blijft doorgaan met pesten, kunnen sancties als schorsing en uiteindelijk verwijdering van de school toegepast worden;

9. Uitvoering ligt bij de leerkrachten, leerlingen en ouders; eindverantwoording bij de directie;

10. Team en MR evalueren 1 x per jaar het protocol Sociale Veiligheid op school. De leerkracht is de verantwoordelijke persoon in de acties. De intern begeleider en de gedragsspecialist staan ten dienste van de leerkracht in de vorm van begeleiding en verzorgen van hulpverlening. De directie ondersteunt en neemt pas de regie als IB of gedragsspecialist dit aangeeft (Het overstijgt de zorgcapaciteit of de verantwoordelijkheid).

Bijlage 2 Schematisch stappenplan bij pesten

Schematisch stappenplan:

In elke fase staat het ouders vrij om gebruik te maken van de klachtenprocedure of de schoolvertrouwenspersoon of de vertrouwenspersoon van het SCOH.
Informatie is op school te verkrijgen en zal ook door school worden overhandigd.
Ons uitgangspunt is uiteraard om met elkaar te werken naar een veilige situatie en met elkaar in gesprek te blijven.

Bijlage 3 Protocol Time in/out

Time-in/ Time-out protocol

Bij onze Leyenbargaanpak hoort het Time-in/ Time-out protocol. Wanneer leerlingen zich niet aan de afgesproken gedragsverwachtingen van de school en klas houden leidt dit tot onwerkbaar en/of onveilige situaties voor leerlingen, teamleden, de klas en de school. Dit protocol geldt voor de leerlingen die tussen het groene en gele gedeelte van het onderwijspiramidemodel bewegen of in het gele gedeelte van het onderwijspiramidemodel (zie figuur 3) zitten. Ook bij pestgedrag wordt dit protocol ingezet (voor het volledige protocol, zie bijlage 1).

Verschil tussen time-in en time-out:

Time-in:

De Time-in vindt plaats binnen de eigen klas. Door inzet van een time-in plek (nadenkplekje) in de klas kan een leerling er zelf bewust voor kiezen even op het nadenkplekje te gaan zitten, om zo zijn emoties weer onder controle te krijgen.

Ook de leerkracht kan een time-in adviseren. De leerkracht geeft de leerling als het ware een reminder om even tot rust te komen. Zeker bij kinderen met zeer impulsief gedrag is deze reminder nodig. Belangrijk hierbij is dat de reactieprocedure wordt gevolgd. Nadat de leerling tot rust is gekomen wordt er een evaluerend gesprekje gehouden.

Als de leerkracht de reactieprocedure heeft doorlopen en de leerling verandert het ongewenste gedrag niet krijgt hij een Time-in. Mocht de leerling na de Time-in zijn gedrag niet veranderen, volgt opnieuw de reactieprocedure. Blijft de leerling het storende/ ongewenste gedrag vertonen, krijgt hij een 2^e Time-in. Blijft de leerling ook hierna storend/ ongewenst gedrag vertonen, volgt een Time-out.

Time-out:

De Time-out vindt plaats buiten de klas. Waar de Time-out plaatsvindt hangt af van het aantal Time-outs dat de leerling binnen 3 weken heeft gekregen.

De leerling krijgt een Time-out formulier mee om zo een moment van zelfreflectie in te bouwen. Dit formulier ligt bij de leerkracht zelf in het lokaal, alsmede bij MT leden en directie. Het informeren van ouders en het in gesprek gaan en blijven met ouders en leerling, is hierbij ontzettend belangrijk.